

# Tentamen Programmeermethoden

## Maandag 3 augustus 2009, 14.00–17.00 uur

### Universiteit Leiden — Informatica

Bij alle te schrijven functies moeten de variabelen (constanten uitgezonderd) in de heading of als locale variabele voorkomen; vul zelf de headings goed in. De opgaven tellen alle vier even zwaar mee. Succes! Cijfers: <http://www.liacs.nl/home/kosters/pm/res08.txt>.

**1.** We hebben een array `A` (`double A[n]`, met `const int n = 12345;`) met  $n$  verschillende getallen.

**a.** Geef een C++-functie `void wissel (A,i,j)` die de waarden van de array-elementen `A[i]` en `A[j]` verwisselt (bij vaste  $i$  en  $j$  met  $0 \leq i, j \leq n-1$ ).

**b.** Geef een C++-functie `void bubblesort (A,n)` die het array `A` olopend sorteert met *bubblesort*. De eenvoudigste versie is goed.

**c.** Geef een C++-functie `double kde (A,k)` die het  $k$ -de element in grootte (met  $1 \leq k \leq n$ ) van het array `A` oplevert. Dat is array-element `A[n-k]` als het array gesorteerd zou zijn. Pas daarom de functie van **b** zodanig aan dat na de  $k$ -de doorgang het sorteren afbreekt, en het antwoord gegeven wordt.

**d.** Hoeveel vergelijkingen tussen `double`'s doet het algoritme van **c** voor algemene  $n$  en  $k$ ? (In het antwoord mag een sommatie blijven staan.)

**e.** Als **c**, maar nu voor een situatie waarin het array `A` gesorteerd is, waarna twee willekeurige elementen zijn verwisseld. Er mogen maximaal  $n-1$  vergelijkingen tussen `double`'s gedaan worden.

**2. a.** Bij een functie kun je te maken hebben met *call by value* en *call by reference*, en ook met *locale* en *globale* variabelen. Verder heb je ook nog *formele* en *actuele* parameters. Leg deze zes begrippen duidelijk uit.

**b.** Een zeker C++-programma bevat de volgende programmaregels:

```
int jeroen (int x) {
    g++; x = x + g; cout << g << x << endl; return x;
} //jeroen
int paul (int x, int y) {
    int ik = jeroen (x), i;
    for ( i = 1; i <= ik; i++ ) y += jeroen (y);
    cout << g << x << y << ik << i << endl; return y;
} //paul
```

Verder zijn de globale variabelen `g`, `a` en `b` gegeven (alle van type `int`). Voordat de functie `paul` wordt aangeroepen hebben zij de waarde 0, 3 en 4, respectievelijk. Wat is dan de uitvoer van het volgende stukje programma (leg je antwoord duidelijk uit):

```
cout << paul (a,b) << endl; cout << g << a << b << endl;
```

**c.** Als **b**, maar met drie `&`'s in de headings van `paul` en `jeroen`.

**d.** Idem, als bij **c**, dus met de drie `&`'s erbij, maar nu voor

```
cout << paul (g,g) << endl; cout << g << a << b << endl;
```

**e.** Stel je wilt in de functie `jeroen` de functie `paul` aanroepen. Mag dat, en zo nee, wat moet je doen om het wel te mogen laten kunnen? En is er dan sprake van recursie?

**3.** Deze opgave gaat over  $n$  bij  $n$  arrays met gehele getallen, groter dan of gelijk aan 0 en kleiner dan  $n^3$ : `int A[n][n]`. Getallen (behalve eventueel 0) komen maximaal één keer voor. Enkele voorbeelden met  $n$  gelijk aan 3:

2	3	15	0	0	0	0	0	0
5	12	8	0	12	8	0	0	8
0	7	9	0	7	9	0	0	0

**a.** Schrijf een C++-functie `int klein (A,i,j)` die het kleinste array-element (ongelijk aan 0) uit `A` retourneert. Rij- en kolom-index van dit getal moeten via `i` en `j` worden teruggegeven. Als het array geheel uit nullen bestaat moet  $n^3$  worden teruggegeven; de waardes van `i` en `j` doen er dan niet toe. Voorbeeld linker array: `i` en `j` worden 0, retourneer 2; middelste array: `i` wordt 2, `j` wordt 1, retourneer 7.

**b.** Schrijf een C++-functie `void maak0 (A)` die de rij en kolom van het kleinste getal ongelijk nul uit `A` met nullen vult. Gebruik de functie van **a**. Als het array geheel uit nullen bestaat doet de functie niets. Voorbeeld: van linker array naar middelste, of van middelste naar rechter.

**c.** Schrijf een C++-functie `int over (A)` die het kleinste getal ongelijk nul teruggeeft dat in `A` overblijft als je vaak genoeg de functie van **b** aanroept (dus als het ware vlak voordat alle getallen nul worden). Als het originele array geheel uit nullen bestaat moet de functie  $n^3$  retourneren. Voor alle drie voorbeeld-arrays: 8.

**4.** Gegeven is:

```
class Mens { public: char naam; // naam van de persoon
              int hoever; // verweg wijst hoever verder
              Mens* verweg; // wijst persoon verderop aan
              Mens* volgende; // wijst volgende persoon aan
}; //Mens
```

Met behulp hiervan kan een enkelverbonden lijst van mensen worden opgebouwd. Zo'n lijst bestaat uit vakjes met een `char` en een `int`, en twee pointers naar respectievelijk een `hoever` vakjes (minstens 0) verder in de lijst bevindende persoon en de volgende persoon. Als `hoever = 0` wijst `verweg` het vakje zelf aan.

**a.** Voor zowel de eerste als de tweede persoon van een niet-lege lijst met ingang `groep` van type `Mens*` wordt zijn/haar naam van hoofdletter naar kleine letter omgezet, en andersom. Neem aan dat de naam een kleine letter of hoofdletter is. Schrijf een C++-functie `hOOFD (groep)` die dit doet. Vergeet niet de situatie met slechts één persoon.

**b.** Schrijf een C++-functie `verwijder (groep)` die de eerste persoon uit de lijst `groep` verwijdert. Als de lijst leeg is of als de door `verweg` aangewezen persoon hetzelfde heet als de eerste persoon, hoeft er niets te worden gedaan.

**c.** Schrijf een C++-functie `voegtoe (groep,naampje,afstand)` die een nieuwe persoon, geheten `naampje` (van type `char`), toevoegt vooraan de eventueel lege lijst `groep` (van type `Mens*`). Geef ook het `verweg`-veld de juiste waarde, aannemend dat `afstand (= hoever)` hooguit 2 is, en dat de betreffende persoon bestaat in de lijst.

**d.** In de functies bij **a**, **b** en **c** staat in de heading heading een pointer. Deze heb je call by value of call by reference doorgegeven (met een `&`). Maakt het voor de werking van deze functies verschil uit of die `&` erbij staat? Leg duidelijk uit.

**e.** Schrijf een `bool` C++-functie `controle (groep)` die controleert of voor alle personen in de lijst met ingang `groep` het `verweg`-veld correct de persoon `hoever` verderop aanwijst.